Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 49 WARSZAWA, DNIA 6 GRUDNIA 1938 R. Rok założenia 1921

GAZETA GIEŁDOWA i LOSOWAŃ

TYGODNIK FINANSOWO-GIEŁDOWY I GOSPODARCZY

Spadek funta i możliwa dewaluacja dolara

Funt szt. nieustannie zniżkuje i niedługo już, jak się powszechnie spodziewają, dojdzie do dol. 4.60. Byłby to spadek w rozmiarze 8% od tak niedawnego jeszcze poziomu dol. 5 za funt. W związku z tą zniżką waluty angielskiej coraz bardziej utwierdza się powszechnie opinia, że rząd amerykański przeprowadzi ponowną dewaluację dolara. Jak wiadomo, prez. Roosevelt posiada od Kongresu pełnomocnictwo do dewaluacji dolara do 50% pierwotnego parytetu; ponieważ zaś dolar jest już zdewaluowany mniej więcej o 41%, mógłby więc być obniżony jeszcze o 9%.

Sprawa poziomu dwóch najpotężniejszych walut świata posiada dla wszystkich krajów doniosłe znaczenie. Polska, podobnie, jak inne kraje, pozostaje w ożywionych stosunkach handlowych i płatniczych zarówno z W. Brytanią, jak i Stanami Zjedn.

Z **W. Brytanią** obroty towarowe **Polski** wykazały w ciągu 3 pierwszych kwartałów r. b. saldo dodatnie w wysokości 59,8 mil. zł. Wynika z tego, że w ostatecznym obrachunku handlowym, zniżka funta jest dla Polski **niekorzystna:** za przewyżkę swego eksportu otrzymuje ona mniej.

Kwestia usług w stosunkach z W. Brytanią przedstawia się w dużym stopniu inaczej. Jest ona nader skomplikowana i nie może tu być szczegółowo zanalizowana. Zaznaczmy tylko, że frachty morskie, asekuracja, odsetki, prowizje, jako płatne w funtach, kosztować będą Polskę **mniej.** Za dochody z inwestycyj przemysłowych i innych w Polsce Anglicy otrzymywać będą więcej funtów, ale Polska różnicy owej nie poniesie, gdyż dochody te osiągane są w złotych. Oczywiście, spłata zaciągniętych kredytów wypadnie dla Polski **taniej.**

Stosunki handlowe **Polski ze Stanami Zj.** kształtują się odmiennie. Bilans za pierwsze 9 miesięcy r. b. zamyka się saldem ujemnym w kwocie 80,2 mil. zł. Rzecz prosta, że w razie dewaluacji dolara nadwyżka naszego importu kosztować będzie **mniej.** Widzimy, że rzecz zachodzi przeciwnie niż w naszych obrotach z W. Brytanią, z którą mieliśmy nadwyżkę eksportu.

Co do obsługi długu naszego względem Stanów Zjedn., to, oczywiście, kalkulować się ona będzie **taniej,** gdy wartość dolara zostanie obniżona.

Czy dolar zostanie ponownie zdewaluowany, nie podobna orzec. Jeżeli istnieje co do tego porozumienie między rządami brytyjskim, amerykańskim i francuskim, to, jak twierdzi prasa zagraniczna, porozumienie takie trzymane jest ze względów zrozumiałych w tajemnicy. W każdym razie panuje wszędzie na rynkach pieniężnych przeświadczenie, że rząd amerykański tylko do czasu patrzeć będzie bezczynnie na spadek funta i związanego z funtem franka fr. Przede wszystkim, przyznane sobie wzajemnie przez strony ustępstwa celne w niedawno zawartym traktacie handlowym brytyjsko - amerykańskim nabierają innego zupełnie sensu w miarę zniżki funta. Po drugie, nieustanny dopływ złota do Stanów Zjedn., wywołany obniżaniem się walut angielskiej i francuskiej, jest dla Ameryki niekorzystny.

Na giełdach nowojorskiej i londyńskiej krąży już od dłuższego czasu uporczywa pogłoska, że angielsko - amerykański traktat handlowy zawiera **tajną klauzulę,** dotyczącą ewentualnej zniżki funta. Pogłosce tej z urzędowej strony zaprzeczono, co, oczywiście, nie oznacza, aby ona nie była prawdziwą. Bardzo „miękkie" interwencje brytyjskiego Funduszu Wyrównawczego są przez opinię kół giełdowych interpretowane jako dowód zawartej między stronami sekretnej ugody walutowej.

Jakkolwiek bądź wydaje się wielce prawdopodobnym, że rząd amerykański „volens nolens" zgadza się na deprecjację funta i franka, tak jak dawniej musiał zgodzić się na „alignement" samego tylko franka. Gdyby jednak spadek przybrał jakieś niepokojące rozmiary, to wedle wszelkiego prawdopodobieństwa Waszyngton **dokonałby dewaluacji dolara.**

Wyłania się więc kwestia **granicy spadku funta.** Granica ta wiąże się z przyczynami, które spadek powodują.

Wśród przyczyn tych należy odróżniać takie, które wynikają z kształtowania się bilansu płatniczego W. Brytanii, od takich, które są skutkiem obrotów kapitałowych. Bilans płatniczy, jak wiadomo, układa się ujemnie. Ostatnie obliczenia przewidują na rok bieżący deficyt z górą 60 mil. ft. Poza tym, wybitnie ujemnie układa się bilans ze Stanami Zj., co bezpośrednio wywiera nacisk na stosunek kursowy funta do dolara w kierunku zniżkowym. Co do ruchu kapitałów, to „exodus" ich do Ameryki trwa bez przerwy.

Jest on bowiem spowodowany brakiem stabilizacji europejskich stosunków politycznych. Jawny stan nieprzygotowania wojennego W. Brytanii, zwłaszcza w zakresie lotnictwa, oraz wrzenie socjalne i chwiejne położenie rządu we Francji, jedynej sojuszniczki W. Brytanii, są istotnymi przyczynami, które sprawiają, że funt szt. nie jest już uważany za walutę bezwzględnie bezpieczną. W każdym razie nie może on teraz pod względem pewności konkurować z dolarem. Co gorsza, ociąganie się obecnego rządu brytyjskiego z przeprowadzeniem pogotowia wojennego na wielką skalę fatalnie oddziaływa na walutę. Jeden z fachowych dzienników londyńskich pisał niedawno, że gdyby premier Chamberlain podjął teraz pośpieszną budowę potężnego lotnictwa, opinia publiczna doznałaby ulgi, a funt szt. — zwyżki.

Tak więc, nie podobna przewidzieć, gdzie będzie kres zniżki funta: **na poziomie dol. 4.60,** jak o tym wspomnieliśmy na wstępie, **czy jeszcze niżej. W tym ostatnim przypadku należałoby się spodziewać dewaluacji dolara.**

Ta jednak dewaluacja byłaby tylko doraźnym aktem obrony dolara ze strony Stanów Zjedn., **nie powstrzymałaby zaś bynajmniej zniżki funta,** gdyby trwało działanie przyczyn, o których wyżej była mowa. **Przeciwnie, dewaluacja dolara stałaby się nowym czynnikiem osłabienia kursu funta szt.**

Powyższe wahania walutowe wyraziły się na **warszawskiej giełdzie,** w następującym kształtowaniu się kursów:

W **początkach maja r. b.** kabel New York notowany był 5.29⅛, dewiza Londyn 26.45, a Paryż 14.90. **W dn. 6 grudnia** kurs kabla wyniósł 5.30⅜, Londyn 24.91, Paryża 14.02, New Yorku więc podniósł się o ¼%, Londyn spadł o 6%, Paryż o 5¾%.

R. T.

Bank Polski na ultimo listopada

Bilans Banku Polskiego na ultimo listopada wykazuje wzrost zapasu złota o 8,5 mil. zł., na 441,6 mil. zł., wzrost obiegu banknotów o 45,8 mil. zł. na 1,372,8 mil. zł. W rezultacie pokrycie złotem i dewizami obiegu banknotów wynosi na ultimo — 30,08%.

Kredyty wzrosły łącznie o 28,7 mil. zł. i wynoszą 975,0 mil. zł. Gros wzrostu przypada na kredyty lombardowe, które wzrosły o 21,4 mil. zł.

Kronika łódzka

Poprawa sytuacji w przemyśle konfekcyjnym. Dzięki poprawie położenia wsi i pewnemu polepszeniu koniunktury w miastach, przemysł konfekcyjny może mówić o bardzo pomyślnym przebiegu obecnego sezonu. Podług dobrze poinformowanych kół zbyt w dziale konfekcji damskiej wzrósł o około 50%, w dziale konfekcji męskiej o około 25%. Szczególnie poprawił się zbyt na terenie Kresów Wschodnich, gdzie ostatnio powstał szereg większych przedsiębiorstw handlowych tej branży, korzystających ze znacznych kredytów publicznych. Natomiast poważne pogorszenie zanotowano w województwach zachodnich.

Czy nowe zamówienia sowieckie? Komunikat o uregulowaniu stosunków polsko-sowieckich i przewidywanym przez oba rządy ożywieniu stosunków handlowych polsko-sowieckich może mieć dla Łodzi poważne znaczenie. Łódź pracowała na potrzeby rynku rosyjskiego nie tylko przed wojną, ale również, choć w o wiele mniejszym zakresie, w latach 1926 — 1930. Dlatego obecnie koła przemysłu łódzkiego spodziewają się, że i Łódź skorzysta z zapowiadanego ożywienia obrotów, zwłaszcza, że przemysł włókienniczy sudecki, dotąd stanowiący poważnego dostawcę Z. S. R. R., znalazł się obecnie w posiadaniu Rzeszy Niemieckiej, z którą Sowiety nie utrzymują zbyt ścisłych stosunków handlowych.

Fabryki łódzkie otrzymały już zapytania odpowiednich instytucji sowieckich i wysłały kolekcje i cenniki swych wyrobów. Należy się spodziewać, że dalszy rozwój wypadków przyniesie, przewidywane przez oba rządy, ożywienie wzajemnych obrotów również na odcinku włókiennictwa.

Reorganizacja Łódzkiej Fabryki Nici. Łódzka Fabryka Nici, należąca, jak wiadomo, do światowego zasięgu brytyjskiego koncernu J. P. Coats, poddała obecnie reorganizacji swój aparat sprzedaży. Fabryka uzyskała już niemal monopol na rynku nicianym. Wobec tego powstała możliwość likwidacji przedstawicielstw w ważniejszych ośrodkach kraju, przy zastąpieniu ich jedną wielką Centralę Sprzedaży, z siedzibą w Łodzi. Przedstawicielstwa w Łodzi i Warszawie już uległy likwidacji.

Transakcje kompensacyjne z Persją. Nowa możliwość zaopatrywania się w surowiec bawełniany otwiera się dla naszego przemysłu w Persji. Persja skłonna jest do nabywania wzamian za dostarczoną Polsce bawełnę wyrobów bawełnianych oraz maszyn włókienniczych. Jedna z firm łódzkich dokonała już tego rodzaju transakcji kompensacyjnej, inna firma warszawska pertraktuje również o podobną transakcję.

Odznaczenie działaczy przemysłowych. Na liście odznaczonych ostatnio przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej krzyżem Polonia Restituta znaleźli się również czołowi działacze przemysłu włókienniczego, a mianowicie członkowie Prezydium Związku Przemysłu Włókienniczego w Rzeczypospolitej Polskiej: prezes *Bruno Biedermann*, wiceprezesi *K. Ender, G. Geyer* i *K: Markon*.

Przemysł na dozbrojenie armii. Szereg zakładów przemysłowych złożył ostatnio bardzo poważne ofiary na dozbrojenie armii. Zarówno dyrekcje, jak i koła pracownicze poszczególnych zakładów wykazały duże zrozumienie swych obywatelskich obowiązków. Tak n.p.:

Zarząd i pracownicy firmy J. John ufundowali 8 ciężkich karabinów maszynowych.

Firma M. Fogel i S-ka, dzierżawa Schlösserowskiej Manufaktury ofiarowała ciężkie karabiny maszynowe, robotnicy i pracownicy tejże firmy ofiarowali 3 ciężkie karabiny maszynowe.

Pracownicy firmy *„Union Textile"* zebrali na F. O. N. zł. 52 tys. a pracownicy firmy *„L. Geyer"* — 24 tysiące.

Budżet państwa zrównoważony

Rząd wniósł już do Izb Ustawodawczych preliminarz budżetu na 1939/1940. Preliminarz przewiduje równowagę wydatków i wpływów państwowych, z lekką nadwyżką dochodów.

Budżet sięga sumy 2.523 mil. zł. Jest to suma netto, t. zn. że bilanse przedsiębiorstw państwowych, monopoli i funduszów państwowych nie są nią objęte a figurują w niej jedynie sumą ich wpłat do Skarbu Państwa względnie otrzymanych odeń dopłat.

W wydatkach główne pozycje przypadają na Ministerstwo Spraw Wojskowych (800 mil. zł. — bez zmiany w porównaniu z rokiem poprzednim), obsługę długów państwowych (225,7 mil. zł.). Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (211,5 mil. zł.).

Na wpływy składają się w pierwszym rzędzie daniny publiczne (1.262 mil. zł.), i monopoli (725 mil. zł.). Zarówno jedna, jak i druga pozycja wykazują pokaźny wzrost. Spadnie natomiast znacznie, bo o 33 mil. zł. do sumy 105 mil. zł., pozycja wpłat przedsiębiorstw państwowych. Spadek ten dotyczy przede wszystkim kolei, w mniejszym stopniu zaś poczty.

Przewidywania wpływów budżetowych oparte są na założeniu, że koniunktura gospodarcza w kraju ulegnie dalszej poprawie.

Z życia spółek akcyjnych

Sprawozdanie z walnego zgromadzenia Akcjonariuszów Warszawskiego Towarzystwa Fabryk Cukru

SP. AKC.

W dniu 30 listopada r. b. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Warszawskiego Tow. Fabryk Cukru S. A. pod przewodnictwem Vice-Prezesa Rady Nadzorczej p. Jana Weyssenhoffa.

Wyjaśnień i sprawozdania z działalności udzielił członek Zarządu p. Ludwik Pannenko.

Jak wynika ze złożonego sprawozdania Zarządu przerób buraków przez cukrownie, należące do Towarzystwa w roku sprawozdawczym wyniósł ogółem 1.467.000 ctn., produkcja zaś cukru wyniosła ctn. 238.370,15.

Bilans Spółki został zamknięty zyskiem zł. 161.399,33, po dokonaniu odpisu na amortyzację w wysokości zł. 816.393,29.

Walne Zgromadzenie zatwierdziło bilans wraz z rachunkiem Strat i Zysków oraz pokwitowało Władze z dokonanych czynności.

Walne Zgromadzenie uchwaliło wypłacić akcjonariuszom z osiągniętego zysku po zł. 1.— od akcji 100.— złotowej tytułem dywidendy, od kapitału zakładowego w wysokości zł. 14.800.000,—.

Władze Spółki stanowią: Rada Nadzorcza: p. p. Prezes, Leopold Jan bar. Kronenberg, Vice-Prezes, Jan Weyssenhoff. Członkowie — Wiktor Cichocki, Maksymilian Friede, Jan Antoni Pennock i Jan Wyganowski.

Zarząd Spółki: p. p. Prezes — Edward Natason, Vice-Prezes — Jan Hołyński. Członkowie: — Stanisław Grzybowski, Ludwik Natanson, Ludwik Pannenko, Dominik Pennock i Witold Szebeko.

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Częstocickiego Towarzystwa Fabryk Cukru

Spółka Akcyjna

W dniu 29 listopada r. b. odbyło się Walne Zgromadzenie akcjonariuszów Częstocickiego Towarzystwa Fabryk Cukru, S. A.

Bilans Spółki za rok sprawozdawczy zamyka się sumą zł. 17.021.661.42, a rachunek Zysków i Strat suma zł. 5.390.825.38.

Zysk brutto za rok 1937/38 wyniósł zł. 332.874.80. Z sumy tej odpisano na amortyzację zł. 208.374.80, na kapitał zapasowy — 8% od sumy zł. 124.500.— zł. 9.960. —; 10% tantiemy dla Zarządu — zł. 11.454.—; 5% gratyfikacji dla urzędników — zł. 5.727.—, na podatek dochodowy — zł. 25.044.—, 1½% wyznaczono na dywidendę.

Po udzieleniu absolutorium władzom Spółki przystąpiono do wyborów, w wyniku których skład władz na rok następny pozostał niezmieniony.

Walne Zgromadzenie Spółki „SIŁA i ŚWIATŁO" S. A.

W dniu 30 listopada 1938 r. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki „Siła i Światło", Spółka Akcyjna", w lokalu biura Zarządu, w gmachu własnym przy ulicy Marszałkowskiej 94.

Zebranie zagaił prezes Rady, p. inż. Tadeusz Sułowski. Na przewodniczącego wybrany został p. mecenas Karol Kozłowski. Sprawozdanie za 19-y okres operacyjny Spółki od dnia 1 lipca 1937 r. do dnia 1 czerwca 1938 r. złożył dyrektor naczelny p. Janusz Regulski.

Rok sprawozdawczy został zamknięty zyskiem w kwocie 281.397,54 zł., z którego odpisano na kapitał zapasowy zł. 21.397,54, wypłatę dywidendy uchwalono 5%, t. j. zł. 260.000. Pozostałość w sumie zł. 1.750,54 została przeniesiona na rok następny.

Ustępujący członkowie Rady i Komisji Rewizyjnej zostali wybrani ponownie.

Międzynarodowy Bank Handlowy S. A.

BANK DEWIZOWY

Założony w r. 1923 w Katowicach, przy ul. Mieleckiego 10, pod Dyrekcją: Dr. Joachima Kriegera, i Jakuba Kornreicha.

Kapitał akcyjny i inne własne kapitały Banku wynoszą: Kap. akcyjny 1.500.000 zł.; rezerwy i inne zł. 1.750.000.

Ilość akcyj i ich wartość nominalna: 15.000 sztuk po zł. 100.— nom. wart.

Suma wkładów i rachunków bieżących (salda kredytowe) ponad zł. 10.000.000.

Działalność wybiega daleko po za obręb Śląska.

Bank Kupiecko-Kredytowy Spółdzielczy w Łodzi Sp. z o. o.

Bank ten zaskarbił sobie zaufanie szerokich rzesz społeczeństwa, dowodem czego jest ciągły wzrost wkładów i powiększenie działalności kredytowej.

Wkłady czekowe wzrosły w r. ub. o 28% a kapitały własne o 32%.

Wyniki bilansowe są dodatnie. Dywidenda za r. ub. wyniosła 6½%.

Dyr. Banku jest Pan Julian Abramowicz, wybitny fachowiec i działacz społeczny.

L. Bł.

„POD BUKIETEM"

Sprawa podniebienia nie jest bagatelną. Guy de Maupassant, słynny „gourmand" jedną ze swych pięknych nowel w całości poświęcił zagadnieniom rozkoszy podniebienia i smaku. A pamiętacie świetną nowelę Czechowa p. t. „Syrena"? Autorem 300-stronicowego dzieła o sztuce kulinarnej i wyczerpującej dyssertacji na temat przyrządzania sosów, która ukazała się na półkach księgarskich w 1933 r. jest... Edward Natanson, prezes Zarządu jednej z wielkich fabryk papieru. A więc i tak poważni ludzie uznali za stosowne z respektem i estimą potraktować problem rozkoszy podniebienia. Dobra kuchnia może stać się również doskonałym instrumentem propagandowym. Znaną jest kuchnia warszawska. Mało kto wie o tym, że do tej naszej sławy przyczyniła się restauracja „Pod Bukietem", która pierwsza powzięła inicjatywę propagowania naszej kuchni zagranicą wysyłając w r. 1932 do Londynu i w r. 1935 do Brukseli na międzynarodowe wystawy charakterystyczne polskie potrawy, — oczywiście w formie konserw w puszkach. Skutek był nieoczekiwany: najwyższe nagrody „Grand Prix" wielkie medale złote i... masa zapytań oraz zamówień z Londynu, New Yorku, Marsylii, Marokka i t. d. Uprzednio jeszcze, bo w r. 1926 na wystawie Spożywczo-Higienicznej w Warszawie firma uzyskuje srebrny medal, jako pierwsza w kraju fabryka mięsnych konserw puszkowych, których produkcja obecnie sięga 60.000 puszek rocznie.

Restauracja „Pod Bukietem" ma swą ustaloną sławę nie tylko w Warszawie, ale i w całej Polsce.

Objęcie w 1923 r. restauracji przez spółkę fachowców, na czele której stanął doskonały organizator i sprężysty administrator p. Roch Krzeczkowski — prezes zarządu spółki, stanowi punkt zwrotny w historii przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo rozwija się w szybkim tempie, ustalając opinię zakładu jako doskonałej, wykwintnej i jednocześnie taniej kuchni. Powstają nowe filie przy ul. Marszałkowskiej 90, oraz przy ul. Nowy Świat 5. Frekwencja w tych lokalach zwiększa się z miesiąca na miesiąc. Urządzenie, komfort i usługa na poziomie europejskim. Na tym poziomie utrzymany jest sklep tej firmy przy zbiegu ulicy Marszałkowskiej i Złotej, w którym prócz wyborowych towarów kolonialnych, win i wódek sprzedawane są na miasto wszelkiego rodzaju sałatki, zimne zakąski i t. d. Firma „Pod Bukietem" nie tylko cieszy się sławą dobrze, zdrowo i tanio karmiącej bywateli, ale dzięki swej przemysłowej działalności i eksportowi przyczynia się do propagandy naszego kraju zagranicą i dorzuca cegiełkę do aktywnego bilansu Państwa. Jak słychać, firma „Pod Bukietem" ma w najbliższym czasie objąć restaurację w gmachu hotelu „Polonia".

Bilans spółki akcyjnej fabryk metalowych pod firmą

NORBLIN, B-cia BUCH i T. WERNER w WARSZAWIE

na dzień 30 czerwca 1938 r.

STAN CZYNNY: Gotówka zł. 1.082.950,11; Papiery wartościowe zł. 46.916,20; Pożyczka Narodowa i Inwestycyjna zł. 145.390,66; Materiały zł. 2.143.708,01; Półfabrykaty zł. 3.507.427,61; Wyroby gotowe zł. 447.754,76; Weksle zł. 468.418,49; Dłużnicy zł. 3.368.643,35; Sumy przechodnie zł. 50.675,82; Grunty zł. 2.140.444,01; Budynki zł. 7.138.550,66; Maszyny i urządzenia techniczne zł. 13.891.078,54; Bocznica kolejowa zł. 423.146,68; Ruchomości 840.813,31 zł.; Inwestycje niezakończone zł. 586.154,34; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł. 58.767,18; Środki użytkowe zł. 25.078.954,72; Suma bilansowa zł. 36.340.839,73; Różni za kaucje, depozyty i żyra złotych 6.719.370,26; Kaucje, depozyty i żyra obce zł. 864.400,01; Weksle w obiegu zł. 2.538.013,49; Suma pozabilansowa zł. 10.121.783,76.

STAN BIERNY: Kapitał zakładowy zł. 7.500.000,—; Kapitał zapasowy zł. 1.964.213,21; Kapitał specjalny zł. 509.747,77; Fundusz wyrównawczy zł. 600.000,—; Fundusz amortyzacyjny zł. 15.323.489,21; Wierzyciele zł. 5.803.337,98; Dywidenda niepodniesiona zł. 19.811,55; 5% Obligacje 1930 r. zł. 15.580,95; Sumy przechodnie zł. 573.106,37; Zobowiązania długoterminowe zł. 1.856.440,71; Przejściowe różnice kursowe zł. 967.817,87; Różnice: pozostałość z zysków z r. 1936/37 zł. 27.448,48; Zysk za rok 1937/38 zł. 1.179.845,63; Suma bilansowa złotych 36.340.839,73.

Kaucje, depozyty i żyra złotych 6.719.370,26; Różni za kaucje, depozyty i żyra obce zł. 864.400,01; Różni za weksle w obiegu zł. 2.538.013,49; Suma pozabilansowa zł. 10.121.783,76.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW
za rok 1937/38.

WINIEN: Materiały zł. 16.788.765,— Robocizna zł. 4.377.711,10; Elektryczność, gaz, woda i ogrzewanie zł. 409.066,25; Utrzymanie i reperacje budynków, maszyn, urządzeń technicznych, ruchomości i t. p. złotych 1.950.181,64; Pensje zł. 2.066.208,69; Ubezpieczenia zł. 31.663,64; Druki, materiały piśmienne, porto, depesze, telefony, podróże, reprezentacja, przejazdy, diety, koszty prawne i notarialne, ogłoszenia, reklamy, wystawy, dzierżawa fabryki i różne wydatki zł. 578.445,28; Koszty transportu zł. 190.091,80; Koszty opakowania zł. 123.379,81; Komisowe agentów i przedstawicieli zł. 359.308,21; Składki w stowarzyszeniach i związkach zł. 12.954,35; Dyskonto weksli zł. 36.195,91; Odsetki i koszty od akceptów i wierzytelności zł. 361.581,19; Świadczenia socjalne zł. 888.596,15; Ofiary na cele dobroczynne i społeczne 69.678,87; Podatki zł. 843.049,66; Ubytek inwentarza niezamortyzowanego zł. 800,—; Odpisano z rachunku dłużników zł. 12.974,62; Amortyzacja zł. 1.341.695,85; Różnice: pozostałość z zysków za rok 1936/37 zł. 27.448,48; Zysk za rok 1937/38 zł. 1.179.845,63; Razem zł. 31.649.642,13.

MA: Pozostałość zysku za rok 1936/37 zł. 27.448,48; Osiągnięto ze sprzedaży w roku 1937/38 złotych 31.559.059,40; Wpływ należności spisanych na straty zł. 16.295,32; Różnice kursowe zł. 46.838,93; Razem zł. 31.649.642,13.

Rentowność przedsiębiorstw a interes gospodarczy kraju

Jesteśmy krajem o bardzo dużym zapotrzebowaniu inwestycyjnym. Można odrazu, od ręki wprost, wymienić dziesiątki dziedzin naszego życia gospodarczego, w których należy dokonać olbrzymich, idących w dziesiątki milionów każda, inwestycji, jeśli Polska ma dorównać, ma dociągnąć swój poziom życia i produkcji do poziomu krajów zachodnich. Potrzeba rozbudowy aparatu gospodarczego Polski, potrzeba olbrzymich inwestycyj gospodarczych — to dziś niemal truizm w naszej publicystyce gospodarczej.

Drugi taki „niemal truizm" — to nasz brak kapitałów. Nie ma u nas zbyt wielu „kapitanów przemysłu", rozporządzających setkami milionów, podejmujących na własną rękę wielomilionowe inwestycje, podejmujących szeroką akcję własnymi jedynie siłami. Do większych inwestycji trzeba nam współpracy kilku grup krajowego kapitału, najczęściej również współpracy zagranicznego kapitału — a i to wszystko jest jeszcze mało. Olbrzymie znaczenie dla rozbudowy naszego aparatu gospodarczego miałby fakt zainteresowania tą rozbudową, przyciągnięcia do udziału w niej, drobnego ciułacza, tego, który dotąd jeszcze tak często niestety chowa banknoty „do pończochy", myszom na żer, życiu gospodarczego kraju na szkodę.

Idealną wprost formą dla współpracy różnych grup kapitałowych, kapitału krajowego i kapitału zagranicznego, przede wszystkim zaś idealną formą przyciągnięcia drobnego kapitału oszczędnościowego do inwestycji w przemyśle jest forma towarzystw akcyjnych. Jedynie w formie nabywania akcji towarzystw przemysłowych drobny i średni kapitał, ta, tak zwana popularnie „publiczność", może się stać aktywnym współbudowniczym potęgi przemysłowej kraju. Ponowne ożywienie, nie istniejącego niemal dziś, zainteresowania publiczności akcjami i ruchem giełdowym leży w interesie całości życia gospodarczego i stanowi równocześnie jedyną drogę przywrócenia do rzeczywistej działalności naszych śpiących dziś niemal w letargu, giełd.

Do tego trzeba spełnienia szeregu warunków. Trzeba, ażeby publiczność chroniona była przed emisjami niesolidnych akcji, mogących ją narazić na oczywistą szkodę. Takie niesolidne emisje, wypuszczane w pierwszych latach Niepodległości, wiele przyczyniły się do zniechęcenia publiczności do akcji. Obecne nasze prawo akcyjne, zawierające szereg przepisów o minimalnym kapitale spółek, o obowiązku ogłaszania bilansów i t. d. zabezpiecza pod tym względem interesy drobnych akcjonariuszy, dając im możność zorientowania się w rzeczywistej wartości oferowanych im akcji.

Obok tego niezbędnym jest jednak warunek drugi: jeśli akcje mają interesować publiczność, jeśli rynek akcyjny ma się ożywić, to trzeba, aby przedsiębiorstwa były rentowne, aby akcje przynosiły dochody. Publiczność kupuje bowiem te akcje nie dla satysfakcji, jaką jej sprawić może posiadanie różnokolorowych papierków, a dla zysku, dla dochodu, jaki z tych akcji może osiągnąć. Ten zysk, to nie może być tylko różnica kursowa, osiągnięta z mniej lub bardziej krótkotrwałej zwyżki. Musi to być przede wszystkim dochód stały, odpowiadający wartości wewnętrznej akcji, nie wymagający ciągłego nabywania i sprzedawania akcji. Musi to być jednym słowem, dywidenda. A, rzecz jasna, dywidendę mogą płacić jedynie przedsiębiorstwa rentowne, przedsiębiorstwa przynoszące zysk.

Dlatego, jeżeli się staje na stanowisku, że potrzebna jest rozbudowa aparatu gospodarczego kraju, rozbudowa w ramach naszego obecnego ustroju gospodarczego, rozbudowa, oparta o przyciągnięcie do niej zasobów drobnego krajowego kapitału oszczędnościowego, to trzeba zwrócić szczególną uwagę na rozwój naszych spółek akcyjnych, w szczególności zaś na ich rentowność.

Wychodząc z tego założenia, stale zamieszczać będziemy dane o działalności naszych spółek akcyjnych.

TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU S. A.

Zakres działania Spółki obejmuje: jedwab sztuczny, włókna cięte „Textra", papier wiskozowy „Tomofan", siarczan sodowy, siarczek węgla.

Kapitały własne wynoszą: Kapitał zakładowy — złotych 30.000.000.—, podzielony na 200.000 sztuk akcyj po zł. 150.— nominalnej wartości za sztukę, — zapasowy — zł. 9.553.438,10, Rezerwa specjalna — złotych 7.930.421,72, — Amortyzacyjny — zł. 34.207.715,07.

Obrót w roku 1937 wyniósł zł. 51.480.572,87.

Dywidenda za rok 1937 wynosi 10%, (po zł. 12.— od akcji), to jest zł. 2.400.000.—, podatki, świadczenia i pomoc zimowa wyniosły w 1937 r. 5.300.572,43 zł., na cele społeczne Walne Zgromadzenie uchwaliło kredyt w wysokości zł. 120.000,—, a na gratyfikacje dla robotników w wysokości zł. 200.000,—.

Przedsiębiorstwo istnieje od roku 1910 i zarówno pod względem technicznym, jak i finansowym, należy do najwybitniejszych przedsiębiorstw w przemyśle chemicznym.

(Dalszy ciąg na str. 4-ej)

(Dokończenie ze str. 3-ej)

ZJEDNOCZONE BROWARY p. f. HABERBUSCH i SCHIELE S. A. w WARSZAWIE

Przedsiębiorstwo jest wzorowo prowadzone, solidnie i akcje jego należą do poszukiwanych walorów dywidendowych.

Obroty Spółki wykazują nieustanny wzrost.

Kapitały własne stanowią razem sumę Zł. 23.233.600 gr. 48 i składają się z zakładowego Zł. 12.000.000—, zapasowego Zł. 3.202.745 gr. 43, inwestycyjnego Zł. 849.956 gr. 75, rezerwy specjalnej Zł. 766.323 gr. 87 i amortyzacyjnego Zł. 6.414.574 gr. 43.

Kapitał akcyjny Złotych 12.000.000.— jest podzielony na 120.000 sztuk akcji po Zł. 100.— nominalnej wartości.

Czysty zysk za rok 1937 wyniósł Zł. 389.777 gr. 08, przyczym z zysku brutto potrącono m. inn. na podatki Zł. 1.868.181 gr. 62 i na świadczenia socjalne Zł. 130.909 gr. 98.

Zakres działania Spółki obejmuje browar, fabrykę wód gazowych i lemioniad, fabrykę wódek i fabrykę kawy.

Kierownictwo zakładów odznacza się wysokimi walorami doświadczenia i solidności.

BANK ZACHODNI S. A.

Instytucja ta należy do najstarszych, solidnych i wzorowo prowadzonych przedsębiorstw bankowych.

Kapitał Zakładowy Banku wynosi zł. 10.080.000.— i podzielony jest na 100.800 akcyj okazic. po zł. 100.— nominaln. wart.

Perspektywy rozwojowe Instytucji są bardzo pomyślne, o czym świadczy stały wzrost wkładów (w r. 1936 — zł. 26.624.085.11, w r. 1937 — zł. 29.882.980.20) również akcji kredytowej.

KLUCZEWSKA FABRYKA PAPIERU i CELULOZY, S. A.

Przodującą Spółką w przemyśle papierniczym jest Kluczewska Fabryka Papieru i Celulozy, S. A.

Spółka ta założona w 1895 r. prowadzona jest sprężyście i solidnie, czego dowodem jest stały jej rozwój.

Wyniki bilansowe są dodatnie.

Kierownictwo Spółki odznacza się wysokimi walorami doświadczenia, rzutkości i energii.

Kapitał Zakładowy wynosi 7.000.000.— podzielony na 70.000 akcyj okazicielskich po Zł. 100.— nominalnej wartości.

Zysk za rok ubiegły wyniósł Zł. 19.993,87 po spisaniu na amortyzację Zł. 1.144.630,27.

POLSKA SP. AKC. WYROBÓW GUMOWYCH „ENGLEBERT"

Ruchliwą Spółką na rynku wyrobów gumowych w kraju— jest Polska Spółka Akcyjna wyrobów gumowych „Englebert".

W zakres działalności Spółki wchodzi sprzedaż dętek, opon samochodowych, motocyklowych i rowerowych.

Spółka posiada gener. przedst. na Polskę i Gdańsk fabryki „Englebert & Cie" w Liege.

Kapitał Akcyjny wynosi Zł. 250.000, podzielony na 25 akcyj po Zł. 10.000.—.

„BIBLIOTEKA POLSKA", S. A.

Do najpoważniejszych spółek w dziedzinie wydawniczej zaliczyć trzeba Instytut Wydawniczy **„Biblioteka Polska", S. A.**

Instytut ten, założony w 1920 r. cieszy się ustaloną, świetną opinią i należy do najsolidniejszych w dziedzinie wydawniczej.

Zakres działalności Spółki obejmuje wydawnictwo książek i zakłady graficzne.

Spółka posiada drukarnię, litografię, fotochemigrafię, światłodrukarnię, retograwiurę, introligatornię, oraz oddział druków przebitkowych.

Wyniki bilansowe wykazują stałą poprawę.

Kapitał Zakładowy wynosi Zł. 700.000.—, podzielony na 7.000 akcyj okazicielskich po Zł. 100 nominalnej wartości.

Obrót za rok ub. wyniósł Zł. 3.268.000.—.

Zysk za rok ubiegły wyniósł Zł. 15.167,04.

Przodującą Spółką w branży chemicznej jest **Towarzystwo Zakładów Chemicznych „STREM", S. A.**

Towarzystwo to, założone w roku 1907 jest znanym, renomowanym przedsiębiorstwem.

Kierownictwo Towarzystwa odznacza się doświadczeniem i rzutkością.

Kapitał Zakładowy wynosi Zł. 5.000.000.— podzielony na 50.000 akcyj po Zł. 100 nominalnej wartości.

Zysk za rok ubiegły wyniósł Zł. 68.804,08 po spisaniu na amortyzację Zł. 729.694,04.

WARSZAWSKIE FABRYKI ŚRUB i DRUTU J. WOLANOWSKI, SP. AKC.

Spółka została założona w roku 1874 i prowadzi fabrykę gwoździ, drutu i wyrobów żelaznych.

Fabryka zatrudnia około 150 robotników.

Wyniki bilansowe Spółki za ostatnie lata są zadowalające.

Kapitał Zakładowy Spółki wynosi Zł. 750.000.—, podzielony na 7.500 akcyj okazicielskich po Zł. 100 nominalnej wartości.

Obrót za 1936 r. wyniósł Zł. 1.771.529,68, w 1937 — Zł. 1.646.435,53.

„MAGNET" SP. AKC.

Wśród spółek przemysłu elektromechanicznego wyróżnia się **„Magnet", Sp. Akc.**

Firma ta, założona w 1922 r. w r. b. została przeobrażona w Sp. Akc. i prowadzona jest sprężyście i solidnie.

Przedsiębiorstwem kieruje p. Zygmunt Popławski, wybitny fachowiec, prezes Chrześc. Stow. Kupców Samochodowych.

Zakres działania przedsiębiorstwa obejmuje fabrykę oraz sprzedaż hurtowo - detaliczną prądnic, rozruszników, elektrycznych aparatów rozdzielczych, klaksonów, aparatów i sprawdzianów dla stacji obsług oraz części zamiennych i akcesorii samochodowych — wyrobów własnych, oraz reprez. fabryk.

Fabryka zatrudnia około 300 robotników.

Wyniki bilansowe za ostatnie lata są nader zadowalające.

Tydzień giełdowy

Przypadające w połowie tygodnia ultimo i związana z nim regulacja zobowiązań nie wywołały w notowaniach giełdowych znaczniejszych zmian.

W dziale dewizowym przeważała tendencja mocniejsza dla dewiz na: Londyn, Oslo, Pragę, Sztokholm i Paryż. Zwyżka dewizy na Paryż wywołana została przypływem kapitałów, wywiezionych w swoim czasie w obawie przed dalszym spadkiem kursu franka. Na poziomie nieco niższym, również z przyczyn wyżej wymienionych, kształtowały się dewizy na: Amsterdam, Brukselę oraz Zurych. Dewiza na Nowy Jork tak czek, jak i Kabel — obniżyła się.

Pożyczki państwowe pozostawały przeważnie na poziomie nie zmienionym. Jedynie 4% Poż. Konsolidacyjna oraz 5% Konwersyjna straciły po 25 gr.

Na rynku prywatnych papierów lokacyjnych obroty listami zast. Ziemskimi w Warszawie wydatnie się zmniejszyły, co wpłynęło na obniżenie się kursu o 75 gr. Również nieco niżej notowane były 4½% listy zast. Ziemskie we Lwowie (55 letnie), które straciły 25 gr. 4½% listy zast. Poznań. Ziemstwa Kredytowego lit. L. spadły z kursu zeszłotygodniowego 64.50 do 63.25. Taki sam poziom kursowy osiągnęły listy tegoż Ziemstwa Kredytowego lit. K. Zanotowano 5½% (dawn. 8%) listy zast. Tow. Kredyt. Przemysłu Polskiego po 78. Kurs poprzedni przed obniżeniem oprocentowania wynosił 89.75. Listy zastawne Miejskie w Warszawie wykazywały drobne odchylenia kursowe i zakupywane były w nie wielkich ilościach. Z listów prowincjonalnych 5% m. Łodzi z 1933 r. skłaniały się ku zniżce, która w końcu doszła do 1.50. 5% listy zast. m. Lublina z 1933 r. z kursu początkowego 62.25 obniżyły się do 61.75. Z obligacyj Komunalnych m. Warszawy 6% Poż VI osiągnęły kurs 78. Za 6% oblig. m. Łodzi serii A zapłacono 68.50.

Na rynku akcyj przeważała tendencja niejednolita. Z akcyj bankowych Bank Handlowy osiągnął zwyżkę 1 zł.. Bank Polski stracił wprawdzie 25 gr. dochodząc do 130 zł. przejściowo jednak notowany był po 131.50. Kurs Banku Zachodniego wzmocnił się o 1 zł. Największych obrotów dokonywano akcjami metalurgicznymi. Akcje Lilpop, Rau i Loewenstein z kursu zeszłotygodniowego 89 podniosły się do 93.50. Akcje Modrzejów zyskały 50 gr. Akcje Starachowice z 43.50 zwyżkowały do 44.25 po czym obniżyły się do 43.75. Akcje Norblin również pod koniec nieco osłabły, pomimo to notowane były o 25 gr. wyżej, niż w tygodniu ubiegłym. Akcje Ostrowieckie — zakupywane tylko na początku tygodnia — podniosły się o 75 gr. Akcje Warsz. Tow. Fabr. Cukru zanotowano pod koniec 33 zł., wobec kursu początkowego 36 zł. Akcje Warsz. Tow. Kopalń Węgla dążyły również w kierunku zniżkowym. Akcje Żyrardów wykazywały drobne wahania i w końcu straciły 25 gr. z kursu zeszłotygodniowego. Znaczną zwyżką dochodzącą do zł. 6.50 osiągnęły akcje Haberbusch i Schiele z kursu bowiem 57.50 podskoczyły do zł. 64. Raz jeden zanotowano akcje Lombard po 116 t. j. po kursie dawniejszym.

RUCH KURSÓW:

Dewizy: Amsterdam 289.15 — 289.00 — 289.25; Bruksela 89.90 — 89.95 — 89.60; Helsingfors 10.90; Kopenhaga 110.70 — 110.80; Londyn 24.67 — 24.88 —2481; Nowy Jork czek 5.31⅜ — 5.30⅞. Nowy Jork telegraficzny 5.31¾ — 5.31¼; Oslo 124 — 124.90 — 124.60; Paryż 13.83 — 13.99; Fraga 18.16 — 18.20 — 18.18; Sztokholm 127.10 — 128.10 — 127.75; Zurych 120.60 — 120.65 — 120.50;

Papiery państwowe: 3% Prem. Poż. Inwestycyjna I em. 83.75 — 83.50 — 83.88 — 83.50; serie I em. 93 — 93.50; — 93; 3% Prem. Poż. Inwestycyjna II em. 82.75 — 82.50 — 82.75 — 82.50; serie II em. 91.25 — 91 — 92—91.50; 4% Prem. Poż. Dolarowa 42.50 — 42; 4% Poż. Konsolidacyjna 66.50 —66; 4½% Wewnętrz. Poż. Państwowa z 1937 r. 65 — 64.50; (odc. 100 zł.) 65 — 64.75; 5% Poż. Konwersyjna 68.75 — 68.50 — 68.75; (odc. drobne) 67; 5% Konwers. Poż. Kolejowa 66.75 (odc. drobne) 65.75; 5½% (dawniej 8% i 7%) L. Z. Państw. Banku Rolnego 81.00; L. Z. Oblig. Banku Gospodarstwa Krajowego: 5½% (dawn. 8% i 7%) — 81; 5½% Kom. 81.00; 6% Bankowe 97; 5½% (dawn. 8%) Budowlane 81.

Prywatne papiery lokacyjne: 5½% (dawn. 8%) L. Z. Tow. Kredyt. Przem. Polskiego — 78; 4½% L. Z. Tow. Ziem. w Warszawie V em. 64.38 — 63.75 (odc. drobne) 64.50; 4½% L. Z. Tow. Kred. Ziem. we Lwowie (55 letnie) 64.25; 4½% L.Z. Poznań. Ziemstwa Kredytowego: lit. L. 63.25, lit. K. 63.25; L. Z. Tow. Kredyt. Miejskiego w Warszawie: 5% 77.00—76.75; 5% z 1933 r. 72.75—72.25—73.00 —72.88 (1000 zł.) 73.50—73—73.50; 5% z 1936 r. 72.50; 5% m. Lublina z 1933 r. 62.25 — 61.75; 5% m. Łodzi z 1933 r. 65.25 — 63.75; 6% Oblig. m. Warszawy VI poż 78.00; 6 % Oblig. m. Łodzi serii A 68.50

Akcje Bank Handlowy 49.50 — 51.50 — 51; Bank Polski 131—131.50 — 130; Bank Zachodni 38 — 39.25— 39; Warsz. Tow. Fabryk Cukru 36 — 33; Warsz. Tow. Kopalń. Węgla 34.75 — 35.25 — 34.25; Lilpop, Rau i Lewenstein 89.25 — 93.50; Modrzejów 20.50 — 21; Norblin 93.50 —92.75; Ostrowiec 65 — 65.50; Starachowice 43.50 — 44.25 — 43.50 — 43.75; Żyrardów 60 — 61 — 60.50; Haberbusch i Schilele 58.50 — 64; Lombard 116.

Z dniem 1 grudnia obniżone zostało minimum kwalifikujące się do notowań papierów o stałym oprocentowaniu do **Zł. 3.000**—wart. nom. lub **zł. 1500** — wartości kursowej. Poprzednio minimum to wynosiło zł. 5000.—

KURSY NIEURZĘDOWE

Papiery procentowe: 3% Bony 20-letnie 41; 3% Renta Ziemska: 5000 — 53.50 — 50; 1000 zł. — 53.75 — 53.88 — 53.25 — 53.38; 500 zł. — 59.50 — 60 — 59; 100 zł. — 89 — 88; 4½% L. Z. Wil. B-ku Ziemskiego I—II em. 64.50.

Akcje: Cerata 34; **Kijewski i Scholtze** 16 — 17; **Przemysł Chemiczny** 39 — 40; **Sole Potasowe** 27; **Radocha** 60; **Puls** 81—82; **Strem** 34; **Spiess** 38 — 39; **Nitrat** 186; **Grodzisk** 68 — 70; **„Elektryczność"** 75; **P. T. E.** (100 zł.) 28; **Elektrownia Dąbrowiecka** 54 — 55; **Elektrownia Krakowska** 35 — 36; **Elektrownia w Pruszkowie** 67 — 70; **„Siła i Światło"** 67.50; **Brześć Kujawski** 300; **Ciechanów** 53 — 54; **Chodorów** 95 — 96; **Lublin** 58; **Ostrowite** 50 — 51; **Strzyżów** 70; **Trawniki** 85; **„Firley"** 10.25; **Wysoka** 55; **Wołyń** 35; **Cegielski** 44; **Pierwsza Fabr. Lokomotyw** 71 — 72; **Parowozy** (pobrane) 1.20; **Pocisk** 117 —118; **Rohn i Zieliński** 42.50; **Rudzki** 12.20; **Zieleniewski** 61 — 63; **Nobel** V em. 32; **„Elibor"** 42; **Jabłkowscy** 37.50 — 38; **Mirkowska Fabr. Papieru** 78; **Tomaszowska Fabr. Jedwabiu** 160.

Sprawozdanie z giełd zagranicznych

DALADIER OŻYWIA GIEŁDY

Po raz pierwszy od szeregu tygodni, giełdy światowe stały pod znakiem wyraźnego, dominującego nad wszystkimi innymi czynnikami, optymizmu. Optymizm ten spowodowany został „mocną ręką" rządu Daladiera w stosunku do strajków robotniczych i jego sukcesem w obliczu strajku generalnego, proklamowanego przez francuskie związki zawodowe. Giełdy spodziewają się, że sukces ten stanie się punktem wyjścia dla nowej większości parlamentarnej Francji, i że większość ta dokona daleko idących ograniczeń wprowadzonych tam w ciągu lat ostatnich reform socjalnych.

Optymizm giełd — z wyjątkiem giełd niemieckich, słabo dziś związanych z rynkami międzynarodowymi — wyraził się zarówno w zwyżce kursów walorów, jak i zwyżce kursów franka i funta w stosunku do dolara i złota. Nawet tak przykre wypadki, jak zaostrzenie stosunków włosko-francuskich, spowodowane znanymi wystąpieniami anty-francuskimi we Włoszech, oraz dalsze tarcia niemiecko - angielskie, nie potrafiły narazie osłabić tego optymizmu.

ZWYŻKA FUNTA i FRANKA

Pierwszą reakcją na sukces Daladiera była poprawa kursu franka. Podobnie jak poprzednio przy zniżce, towarzyszyła jej zwyżka funta. Zachodziło tylko odwrotne zjawisko: wtedy frank spadał szybciej niż funt, t. zn., że funt spadał w stosunku do dolara, a frank w stosunku do dolara i — znacznie mniej — w stosunku do funta. Obecnie frank i funt podnosiły się oba w stosunku do dolara, a frank ponadto również w stosunku do funta. Kurs dolara w Londynie spadł z 4,62 dol. za 1 ft. do 4,69 za 1 ft., kurs dolara w Paryżu spadł z 38,30 frs. za 1 dol. na 38,10 frs.

Główną przyczyną tego spadku były sprzedaże spekulacji. O ile idzie o odpływ złota i kapitałów to miał on miejsce jedynie, o ile idzie o Londyn, skąd w ciągu dwóch ostatnich dni odpłynęło do Paryża około 14 mil. ft. w złocie.

PARYŻ — BURZLIWIE OPTYMISTYCZNY

Rzecz charakterystyczna, że giełda paryska zachowała absolutny spokój w okresie przedstrajkowym. Mimo groźnych wieści o mobilizacji i przygotowaniach strajkowych, kursy giełdowe pozostawały bez zmiany, nawet z pewną tendencją ku górze. Nikt nie wycofywał kapitałów z kraju. Widocznie koła giełdowe miały informacje, że rząd, tym razem, zdecydowany jest „trzymać się mocno".

Kiedy informacje te zostały potwierdzone przez rzeczywistość, kiedy okazało się, że wskutek militaryzacji ich pracowników koleje, tramwaje i inne środki przedsiębiorstwa komunikacyjne pracowały bez przerwy, że pracowała znaczna część przedsiębiorstw państwowych a nawet niektóre zakłady prywatne, giełda zareagowała burzliwą zwyżką. Papiery procentowe zyskały po kilka punktów, akcje — po kilkanaście.

LONDYN RÓWNIEŻ ZWYŻKUJE

City była o wiele ostrożniejsza w ocenie wypadków francuskich. Przed strajkiem giełda londyńska wykazywała, mimo wszystko, pewien niepokój. Tym większe było zadowolenie z jego przebiegu. Brytyjski fundusz wyrównawczy wykorzystał przyjazny nastrój. Nie tylko kurs funta uległ pewnej zwyżce, ale również zapasy dewizowe Funduszu również wzmogły się pokaźnie, gdyż spekulanci masowo oddawali dolary.

Zwyżka kursów papierów wystąpiła również na giełdzie londyńskiej, ale zasięg jej był o wiele mniejszy i była ona też o wiele mniej trwała. Podczas gdy w Paryżu publiczność masowo nabywała akcje, wierząc w szybką poprawę sytuacji gospodarczej kraju, w Londynie publiczność zachowała rezerwę. To też, pod naciskiem realizacji kursy znowu zaczęły nieco słabnąć. W każdym razie do końca tygodnia nastrój giełdy był wyraźnie pogodny.

WALLSTREET ZADOWOLONA, ALE OSTROŻNA

Wallstreet przyjęła wypadki na giełdach europejskich z dużym zadowoleniem. Przede wszystkim satysfakcję wywołuje fakt zwyżki kursu funta i franka. Usuwa on bowiem trudności, jakie z poprzedniej ich zniżki wynikały dla eksportu amerykańskiego, ułatwia utrzymanie przyjaznych stosunków z Anglią i Francją. Jak wiadomo naruszenie równowagi funta i dolara może stać się przyczyną wypowiedzenia traktatu anglo - amerykańskiego, uważanego w Stanach za ważny przyczynek do poprawy koniunktury światowej. Ostatnio, w związku z gwałtowną zniżką funta, mówiono, że prezydent Roosevelt zmuszony będzie dokonać dalszej dewaluacji dolara. Wszystko to — a razem z tym zawsze istniejące w takich wypadkach niebezpieczeństwo dalszych powikłań — stało się obecnie nieaktualne.

Nastrój na Wallstreet był, odpowiednio do wszystkich tych okoliczności, bardzo pogodny. Rozmiary zwyżki były jednak bardzo skromne. Stanowią one, jeszcze bardziej niż w Londynie, raczej rezultat wycofywania się ze swych pozycji spekulantów zniżkowych, aniżeli wyraz jakiejś mocniejszej fali nowych nabywców z poza kół giełdowych.

W NIEMCZECH — CISZA

Na tle pewnego ożywienia na rynkach światowych, tym wyraźniej zaznaczała się cisza na giełdach niemieckich. Transakcje były minimalne. Ceny zlekka spadały, choć straty wyrażały się tylko w ułamkach procentu. „Still" — to słowo powtarza się we wszystkich sprawozdaniach giełd niemieckich.

Co do przyczyn tej ciszy zdania są podzielone. Źródła niemieckie twierdzą, że główną przyczyną rezerwy jest niepewność, co ostatecznie stanie się z dużymi pakietami akcji, znajdującymi się w rękach Żydów niemieckich. Koła giełdowe obawiać się mają, że zostaną one w końcu przecież rzucone na giełdę i że giełda nie będzie w stanie, bez poważnych strat kursowych, przejąć je od właścicieli.

Źródła zagraniczne natomiast twierdzą, że zasadniczą przyczyną ciszy na giełdach niemieckich jest trwający nadal niepokój polityczny, obawa nowych powikłań międzynarodowych.

W każdym razie, omawiając wypadki na giełdach niemieckich trzeba pamiętać, że znaczenie giełd niemieckich w całości życia gospodarczego jest, w porównaniu z Zachodem, nieznaczne, że są one tak dalece reglamentowane i regulowane, że nie można przesunięć na tych giełdach traktować jako wierny obraz rzeczywistego nastroju kół giełdowych i publiczności.

Firma „TROCAS" S. A. w Warszawie w darze dla Armii

Z okazji 20-lecia odzyskania niepodległości zarząd fabryki wyrobów galanteryjnych „Trocas" S. A. w Warszawie oraz jej pracownicy ofiarowali armii 1 ciężki i 1 lekki karabin maszynowy z całkowitym oporządzeniem. Sprzęt powyższy wręczony został ubiegłej niedzieli dowództwu pułku Strzelców Kaniowskich. W czasie uroczystego przekazywania broni przedstawicielom wojskowości dyrektor firmy „Trocas" S. A. p. Z. Honigberg zaznaczył, że dar ufundowany został wspólnym wysiłkiem wszystkich pracowników, a bodźcem do zbiórki było docenione znaczenie dobrze uzbrojonej armii, gwarantki naszej niezależności oraz apel Marszałka Śmigłego - Rydza pod adresem społeczeństwa, aby wszelkimi siłami wspierało ramię obronne Rzeczypospolitej.

Niezależnie od ufundowanych karabinów maszynowych zarząd firmy „Trocas" S. A. ofiarował Towarzystwu Przyjaciół Pułku Strzelców Kaniowskich zł. 200 na cele kulturalne tego zasłużonego pułku.

Kursy orientacyjne z dnia 30 listopada 1938 r. notowane na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie

Kurs pierwszy oznacza „sprzedaż", drugi — „kupno".

Dewizy: Amsterdam 289.94 — 288.46; Berlin 213.07 — 212.01; Bruksela 90.07 — 89.63; Gdańsk 100.25—99.75; Helsingfors 10.97 — 10.91; Kopenhaga 111.00 — 110.40; Londyn 24.85—24.71; Mediolan 28.09—27.95; Montreal 5.28½ — 5.26; Nowy Jork czek 5.32⅛ — 5.29⅝; Now Jork telegraficzny 5.32½—5.30; Oslo 124.58 — 123.92; Paryż 13.95 — 13.87; Praga18.25 — 18.15; Sztokholm 128.09 — 127.41; Zurych 120.85 — 120.25.

Banknoty: Belgi belgijskie 90.07 — 89.60; Dolary Stan. Zjedn. 5.30 — 5.27½; Dolary kanadyjskie 5.26½ — 5.24; Floreny holenderskie 289.94 — 288.20; Franki francuskie 13.95 — 13.85; Franki szwajcarskie 120.85 — 120.05; Funty angielskie 24.85 — 24.69; Guldeny gdańskie 100.25 — 99.75; Korony czesłowackie (odc. do 100 kor.) 10.75 — 10.40; Korony duńskie 111.00 — 110.15; Korony norweskie 124.58 — 123.60; Korony szwedzkie 128.09 — 127.10; Liry włoskie (odc. do 100 lir.) 19.20 — 18.60; Marki fińskie 10.97 — 10.75.

Monety złote: Dolary 8.914; Franki 172.00; Funty angielskie 43.38; Korony a. — w. 180.60; Marki niemieckie 212.30; Ruble 458.00.

Monety srebrne: Marki niemieckie 93 —90.

Pożyczki państwowe: 5% Konwers Poż. Kolejowa 67.25 66.75;

Listy zast. towarzystw kredytowych: 8% Przemysłu polskiego 80.00 — 78.00; 4% Ziem. w Warszawie VI em. 54.00 — 53.25; 4½% (dawn. 8%) gwar. dol. 81.00 —80.00; 4% Poznań. Ziem. Kredytowego 54.00 — 53.00; 4½% Poznań. Ziem. Kredytowego lit. L. 64.25 — 63.75; 4½% Poznań. Ziem. Kredytowego lit. K. 64.00 — 63.50; 4½% Miejs. w Warszawie 74.50 — 73.75; 5% Miejs. w Warszawie (stare) 76.75 — 76.50; 5% m. Częstochowy 67.00 — 66.00; 5% m. Częstochowy z 1933 r. 64.50—64.00; 5% m. Kalisza 62.00 — 61.00; 5% m. Kalisza z 1933 r. 60.50—60.00 5% m. Kielc z 1933 r. 62.00 — 61.00; 5% m. Lublina 63.50 — 63.00; 5% m. Lublina z 1933 r. 62.00—61.50; 4½% m. Łodzi 64.00 — 63.00; 5% m. Łodzi 68.00 — 67.50; 5% m. Piotrkowa 66.00 — 65.00; 5% m. Piotrkowa z 1933 r. 64.00 — 63.00; 5% m. Piotrkowa z 1938 r. 59.00 — 58.00; 5% m. Płocka 75.00 — 74.00; 5% m. Radomia 61.50 — 61.00; 5% m. Radomia z 1933 r. 60.50 — 60.00.

Obligacje: V 4½% Poż. Konw. m. Warszawy 63.00 — 62.00; VII 5½% Poż. Konw. m. Warszawy 70.00 — 69.00; VI 6% Poż. Konw. m. Warszawy 79.00 — 78.00; VIII i IX 6% Poż. Konw. m. Warszawy 74.50 — 74.00; 8% Poż. Szkolna m. Warszawy 77.00 — 76.00 — 6% Poż. Konw. m. Łodzi ser. A. 70.00 — 69.00; 5½% (dawn. 8%) B. G. K. Budowl. 81.50 — 80.50; 4½% Bku Akceptacyjnego 101.00 — 100.00; 5% Konw. Pol. Bku Komun. II em. 71.00 — 70.00; 5% Konw. Pol. Bku Komunal. III i IV em. 77.00 — 76.00; 5½% Pol. Bku Komun. V em. 76.00 — 75.00; 5½% Pol. Bku Komun. VI em. 82.00 — 81.00; 5% Wielkich Pieców i Zakł. Ostrowieckich 67.00 — 65.00.

C E D U Ł A K U R S O W A

Bank Polski ustalił na dzień 6 grudnia następujące kursy dewizowe

DEWIZY Kupno	DEWIZY Sprzedaż	NOTOWANIA za		BANKNOTY Kupno	BANKNOTY Sprzedaż	Wpłata na P·I·R.
288·06	289·54	Amsterd.	100 Hfl.	287·80	289·54	
— —	—	Ateny	100 drachm	3·82	3·96	
— —	12·18	Belgrad	100 dynarów	8·50	8·75	12·05
212·01	213·07	Berlin	100 Rm. bankn. (odcin. do 100)	82.—	85·—	212·54
— —	—	„	100 srebro i bilon	90·—	93·—	
89·23	89·67	Bruksela	100 belgów	89·20	89·67	
— —	105·70	Budapeszt	100 pengö	76·—	78·50	156·25
— —	—	B. Aires	100 pes. arg.	116·—	119·50	
— —	3·92	Bukareszt	100 lei	2·10	2·17	5·263
99·75	100·25	Gdańsk	100 guld.	99·75	100·25	
10·95	11·01	Helsinki	100 marek	10·75	11.01	
— —	—	Konstant.	1 £ tur.	2·72	2·80	4·22
110·90	111·50	Kopenhaga	100 koron	110·65	111·50	
— —	89·65	Kowno	100 litów (odcin. do 100)	77·—	79·50	
24·83	24·97	Londyn	1 £ ang.	24·81	24·97	
— —	—	Madryt	100 pesetów	— —	—	
27·93	28.07	Mediolan	100 lirów (odcin. do 100)	18·30	18·90	27·777
5.25¼	5.27¾	Montreal	1 $ kan.	5.23	5.25½	
5.29¼	5.31¾	Nowy Jork	1 $ am.	5.27	5.29½	
5.29⅝	5.32⅛	„ tel.	—	— —	—	
124·72	125·38	Oslo	100 koron	124·40	125·38	
13·98	14·06	Paryż	100 franków	13·96	14·06	
18·14	18.24	Praga	100 koron (odcin. do 100)	10·40	10·75	
— —	—	Rio de Jan.	100 milrejsów	22·50	23·20	
— —	100·—	Ryga	100 łatów	85·—	88·—	
— —	6·60	Sofia	100 lewów	4·25	4·38	6·39
127·86	128·54	Stockholm	100 koron	127·55	128·54	
— —	141·—	Tallin	100 koron	127·—	131·—	
24·83	24·97	Tel-Aviv	1 £ palest.	24·10	24·85	
119·70	120·30	Zurych	100 franków	119·50	120·30	
— —	—		1 £ austral.	19·10	19·70	
— —	—		1 £ egipski	25·—	25·75	
— —	—		1 £ poł. afr.	24·—	24·75	

Kursy transakcyjne, notowane w listopadzie 1938 r. na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie

Cyfra pierwsza oznacza kurs najniższy, druga najwyższy.

Dewizy: Amsterdam 287.10 — 289.75; Berlin 212.54; Bruksela 89.85 — 90.20; Gdańsk 100; Helsingfors 10.90 — 11.16; Kopenhaga 110.70 — 113.10; Londyn 24.67 — 25.33; Mediolan 27.98—27.99; Montreal 5.26¾ — 5.27½; Nowy Jork czek 5.30⅞ — 5.32; Nowy Jork telegraficzny 5.31¼ — 5.32¼; Oslo 124 — 127.20; Paryż 13.83 — 14.19; Praga 18.14 — 18.28; Sztokholm 127.10 — 130.55; Zurych 120 — 120 80.

Pożyczki państwowe: 3% Prem. Poż. Inwestycyjna Iem. 83.25 — 84.75; serie I em. 91.50 — 93.50; 3% Prem. Poż. Inwestycyjna II em. 82.50 — 85; serie II em. 90 — 94.50; 4% Prem. Poż. Dolarowa 41.75 — 42.50· 4% Poż. Konsolidacyjna (odc. większe) 66 — 67; (odc. drobne) 66.75; 4½% Wewnętrzna Poż. Państwowa 64.25 — 65.63; 5% Poż. Konwersyjna 67.75—69.00; 5% Konwers. Poż. Kolejowa 66.25 — 6713.

Prywatne papiery lokacyjne: 8% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polskiego 89.75; 4% L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie serii VI 53.50; 4½% L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie serii V 63.50 — 64.75; 4½% L. Z. Tow. Kred. Ziem. we Lwowie (55 letnie) 64.00 — 64.50; 4½% L. Z. Poznań. Ziem. Kred. lit. L. 63.50—64.75; 4½% L. Z. Tow. Kred. Miejs. w Warszawie 73.75 — 75.00; 5% L. Z. Tow. Kred. Miej. w Warszawie 76.50 — 78.75; 5% L. Z. Tow. Kred. Miej. w Warszawie z 1933 r. 71.88 — 74.50; 5% L. Z. Tow. Kred. Miej. w Warszawie z 1936 r. 70.75 — 73.00; 5% m. Częstochowy 64.00 — 64.50; 5% m. Kalisza z 1933 r. 60.00—60.25; 5% m. Kielc z 1933 r. 60.75; 5% m. m. Lublina z 1933 r. 61.88 — 62.25; 5% m. Łodzi z 1933 r. 64.50 — 66.25; 5% m. Piotrkowa z 1933 r. 62.75; 6% oblig. m. Warszawy VI poż. 78.00.

Akcje: Bank Handlowy 49.50 — 51.00; Bank Polski 125.50 — 132.00; Bank Zachodni 37.00—39.25; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 34.50 — 37.25; Warsz. Tow. Kopalń Węgla 32.75 — 36.25; Lilpop i Rau Loewenstein 86.25 — 91.50; Modrzejów 20.00 — 21.50; Norblin 97.50 — 103.00; (ex kupon) 92.00 — 93.50; Ostrowiec 63.50 — 65.50; Starachowice 42.00 — 44.25; Lombard 116.00; Żyrardów 58.50 — 62.50; Haberbusch i Schiele 52.50 — 62.50; Granat 106.

L O S O W A N I A

Bony Funduszu Inwestycyjnego

W dniu 1 grudnia 1938 r. zostały wylosowane do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone Nr. Nr. 7000, 23265, 24958, 26695, 29323, 31438, 39035.

wylosowane w m-cu listopadzie 1938 r.

Nr. Nr. 51, 1205, 1414, 39,62 4033, 5120, 7708, 9936, 11370, 13764, 15587, 16162, 16732, 188119, 21184, 21631, 26220, 27016, 27402, 30427, 32386, 32527, 34550, 35237, 35413, 37438, 39298, 39871.

Towarzystwo Kredytowe m: Kielc

Losowanie z dn. 30 września 1938 r.

5% L. Z. z 1925 R.

Po zł. 566 — Nr Nr 142 175 238.

Po zł. 283 — Nr Nr 96 182 186 413.

Po zł. 141 — Nr Nr 11 341 418.

Po zł. 56 — Nr Nr 93 228 800 1079 1212 1245 1311 1335.

5% L. Z. z 1933 R.

Po zł. 1.000 — Nr Nr 220 503.

Po zł. 500 — Nr Nr 199 356.

Po zł. 250 — Nr Nr 272 339.

Po zł. 100 — Nr Nr 80 87 99 156 178 187 237 240 286 326 345.

RESTANTY

Po zł. 566 — Nr Nr 47 187 194 302 322 340 346 411.

Po zł. 283 — Nr Nr 219 230 280 309 372 374 378 385 427.

Po zł. 141 — Nr Nr 29 40 273 308 309 381 438 447.

Po zł. 56 — Nr Nr 102 106 122 128 181 186 232 271 313 331 343 387 445 572 573 574 610 634 714 762 763 850 938 948 978 981 1038 1039 1041 1118 1164 1226 1227 1405 1418.

Na zł. 35 — Nr 1267.

Wypłata od dn. 2 stycznia 1939 r.

ZASTRZEŻONE PAPIERY

ZASTRZEŻENIA URZĘDU ŚLEDCZEGO

Urząd Śledczy **ostrzega** przed nabyciem, zamianą lub przyjęciem na zastaw:

3% PREM POŻ. INWESTYCYJNEJ I EM.

Ser. 16759 Nr. 42. Ser. 21068 Nr. 45.

3% PREM POŻ. INWESTYCYJNEJ II EM.

Ser. 10959 Nr. 22. Ser. 21068 Nr. 20.

4% PREM. POŻ. DOLAROWEJ

Nr. Nr. 111877 117730 167857 169446 272836 307795 308331 748457 748461 814989 835439 857881 864540 864542 865269 866495 871046 872328 950129 1004748 1075226 1102881.

6% POŻ. NARODOWEJ

Na zł. 1000 — Nr. 3393042.
Po zł. 500 — Nr. 3232223—25.
Na zł. 50 — Nr. 153395.

CZEKU, WYD. p. BANK ALGIERSKI

Na 2 funty angielskie (n-ru brak).

Urząd Śledczy odwołuje zastrzeżenie, dotyczące

4% PREM. POŻ. DOLAROWEJ

Nr. 662449.

(Urząd Śledczy Nr. V 1906/38 z dn. 1.XII 1938 r.).

ZASTRZEŻENIA SĄDOWE

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie **uchylił** zakaz dokonywania transakcyj

5% PAŃSTW. POŻ. KONWER.

Na zł. 500 — Nr. 4114708.

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie **wzbronił** wypłat oraz dokonywania transakcyj

5% L. Z. TOW. KREDYT. M. WARSZAWY

Na zł. 500 — Nr. 32699.
Po zł. 200 — Nr. 71931—32.
Po zł. 100 — Nr. 102886—87.
Na zł. 50 — Nr. 131698.

6% OBLIG. M. WARSZAWY VIII POŻ.

Po zł. 426 — Nr. 319350 319355—56 319360—62 331585.
Na zł. 142 — Nr. 341467.

(Monit. Polski Nr. 271 i 272 z dn. 26 i 28.XI.1938 r.).

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 93, tel. 6-38-19. **ADMINISTRACJA:** ul. Ś-to Krzyska Nr 25, w Domu Bankowym „Józef Skowronek i S-ka. Spółka Komandytowa", tel. 5-06-34. Administracja czynna z wyjątkiem świąt i niedziel od godz. 9-ej do 16-ej. Konto P. K. O. Nr 27111. **DZIAŁ OGŁOSZEŃ:** Warszawa, Mazowiecka 3 m. 16, tel. 2-16-82. **WARUNKI PRENUMERATY:** w Warszawie i na prowincji: rocznie: zł. 20.—, półrocznie: zł. 10.—, kwartalnie: zł. 5.—, miesięcznie: zł. 1.80. Zagranicą rocznie: zł. 26.—. Numer pojedyńczy 50 groszy. **CENA OGŁOSZEŃ:** strona zł. 800.— 1/2 strony zł. 450.—, 1/4 strony zł. 250.—, 1/8 strony zł. 200. -, 1/16 strony zł. 150.—. Drobne ogłoszenia: po złotych 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.

[illegible] H. POLIK[illegible] Druk Zakł. Graf. „Nowa Książka", Warszawa, Elektoralna 25, tel. 6-99-13.